

Miljøtilladelse

Tangevej 8, 6690 Gørding

16. juni 2025

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: MIS-25/000965

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Samdrift med andre husdyrbrug	11
Husdyrbrugets beliggenhed.....	12
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, stalssystem og produktionsareal	15
Foder	17
Husdyrgødning	18
Ressourceforbrug.....	18
Affald	19
Spildevand/restvand	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	22
Lugt	22
Støj og rystelser	24
Transport.....	25
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	26
Driftsforstyrrelser og uheld	27
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	28
Landskab og kulturmiljø.....	28
Ammoniakpåvirkning af naturområder	29
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	32
HØRING	33
SAMLET VURDERING	33

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Tangevej 8. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Tangevej 8 kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.805 m² til 2.676 m².
- Etablering af kalvestald.
- Etablering af ensilagesilo.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i husdyrbrugloven¹.

Samtidig meddeles dispensation til placering af den nuværende kostald (5 m), kalvestalden (5 m) og ensilagepladsen (5 m) indenfor afstandskravet til privat fællesvej (konkret afstand er angivet i parentes). Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Tangevej 8, 6690 Gørding, matrikel nr. 5b Tange By, Gørding. Ejendomsnummeret (BFE) er 9841791. Bedriftens CHR nr. er 44070 og CVR nr. er 25648714. Husdyrbruget ejes og drives af Leendert van Tuil, Tangevej 8, 6690 Gørding.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 248.541. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald-navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktions-areal m ²
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	25
	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	206
	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	612
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.193
Gl stald	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	260
Kalvestald	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	380

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

- Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder (lille - eksisterende)	Ingen krav	216 m ²
Gyllebeholder (stor - eksisterende)	Ingen krav	521 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	Kvæg, heste, får og geder	100 m ² 80 m ² (gødningsareal)

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
- Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

- Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
- Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Spildevand

13. Der skal inden byggeriet af kalvestalden påbegyndes, indsendes en ansøgning om udledningstilladelse. Der vil blive meddelt en særskilt tilladelse her til.
14. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye kalvestald skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

15. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
16. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

17. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.

18. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages

på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

19. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

20. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
21. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

22. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
23. Lyset i kostalden skal i tidsrummet 23:00-04:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux. For øvrige stalde gælder det i tidsrummet 22.00-06.00.

Uheld

24. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 16. juni 2025 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 14. juli 2025.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager, opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Tangevej 8 har søgt om at udvide dyreholdet.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Leendert van Tuil ønsker at udvide sin kvægbesætning på Tangevej 8.

Udvidelsen omfatter at udvide produktionsarealet med dybstrøelse. Det sker i den eksisterende stald, en gammel staldbygning og i en ny kalvestald placeret syd for kostalden.

På vegne af ansøger har Sagro den 1. april 2025 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger og der har været mailkorrespondance med ansøger / ansøgers konsulent. Det endelige ansøgningsskema har nr. 248.541 og er version 1.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at husdyrbruget på Tangevej 8 ikke driver andre ejendomme.

---

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-322 - Landområde ved Tangevej" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 2,7 km fra eksisterende byzoneområde (Jernved), samlet bebyggelse 2,2 km (ved Stenderup).

Nærmeste nabobeboelse Tangevej 15 ligger ca. 135 m fra husdyrbruget og er også nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed. De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	135 m	Tangevej 15	50 m
Lokalplanområde	Meget mere end 50 m	-	50 m
Byzoneområder	2,7 km	-	50 m
Sommerhusområde	Meget mere end 50 m		50 m

Naboskel	71 m	Naboskel mod vest	30 m
Beboelse på samme ejendom	17 m	-	15 m
Levnedsvirksomhed	Meget mere end 25 m	-	25 m
Alment vandindvindingsanlæg	Meget mere end 50 m	-	50 m
Ikke alment vandindvindingsanlæg	50 m	Markvandingsboring	25 m
Vandløb	16 m	Målt fra kostalden til grøften mod øst Begge gyllebeholdere ligger mere end 100 meter fra vandløb	15 m
Dræn	Mere end 15 m	Der er ikke nogen dræn umiddelbart omkring anlægget.	15 m
Sø	500 m	Søer mod øst og vest	15 m
Vej	3 m 73 m	Markvej der går ned langs vestsiden af kostalden og kalvestalden (privat fællesvej). Der er færdselsret til en mark syd for anlægget. Tangevej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	Meget mere end 10 m	Se afsnit om natur	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav med undtagelse af afstandskravet til privat fællesvej.

Dispensation for afstandskrav til privat fællesvej

I forbindelse med udvidelsen etableres der nyt produktionsareal i kostalden, kalvestalden etableres og ensilagesiloen udvides. Kostalden er placeret ca. 5 meter fra privat fællesvej og kalvestalden og ensilagesiloen ca. 3 m. Afstandskravet til vejen er 15 meter.

Der søges om dispensation i henhold til ovenstående.

Den ny kalvestald og ensilagesiloen placeres ca. 3 m fra en markvej, hvor en nabo Søren Ellegaard, Tangevej 17 har vejret. Markvejen er dermed en privat fællesvej. Der søges om dispensation for afstandskravet til privat fællesvej. Vejen går fra Tangevej til en mark øst for ejendommen, den går mellem de eksisterende bygninger på ejendommen og lige forbi de eksisterende siloer og den ensilageplads der er anmeldt i 2023 og gyllebeholder. Placeringen af en ny kalvestald vil ikke ændre på trafikforholdene i forhold til det nuværende. Placeringen af kalvestalden er den eneste mulige. Hvis kalvestalden i stedet blev placeret ved siden af kostalden, vil det umuliggøre en senere udvidelse til køer mod øst i forhold til kostalden, det skyldes vandløbet øst for stalden.

Med hensyn til kostalden er det ikke muligt for ansøger at foretage de ønskede ændringer på en måde hvor afstandskravet overholdes, fra set at der bygges en helt ny kostald. Endvidere vurderes det at beskyttelseshensynet forbundet med afstandskravet ikke tilsidesættes og at der i forvejen findes bygninger indenfor afstandskravet.

Ansøger har talt med vejretshaver (Søren Ellegaard) om placeringen af stalde.

På baggrund af ovenstående beskrivelse, og de stillede vilkår, vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra

afstandskrav til privat fællesvej, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Driftsbygninger

Der etableres mere dybstrøelse i kostalden (bygning 1) og den gamle stald (bygning 2). Desuden etableres der ensilagesilo (E/D).

Eksisterende gyllebeholder (bygning 8) er overdækket. Overdækningen er et frivilligt tiltag og overdækningen skal derfor ikke fastholdes med vilkår.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
Bygning 1.	Kostald	-
Bygning 2.	Gammel stald	-
Bygning 3.	Foderlade	-
Bygning 4.	Garage	-
Bygning 5.	Ansøgt kalvestald	
Bygning 6.	Stuehus	-
Bygning 7.	Gyllebeholder 1 - 900 m ³	216 m ²
Bygning 8.	Gyllebeholder 2 - 2.150 m ³	521 m ²
A	Møddingsplads	100 m ² samlet areal 80 m ² gødningsareal
B	Ensilagesilo	-
C	Ensilagesilo	-
D	Ensilageplads, anmeldt i 2023 ikke opført	-
E	Hjørne af ensilagepladsen der i anmeldelsen fra 2023 ikke måtte bruges til ensilage pga. afstandskrav. Der søges om det kan bruges til ensilage når siloen opføres.	-
F	Markboring	-
G	Dieseltank	-
H	Fyringsolietank	-
I	Døde dyr	-
J	Mælketank	-
K	Kraftfodersilo	-

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
Ansøgt drift					
Kostald	2758	Naturlig ventilation	3 m	(#762084) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0
				(#750418) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0
				(#750417) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0
				(#750410) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0
Gammel stald	372	Blandet ventilation	3 m	(#750419) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0
Ny kalvestald	480	Naturlig ventilation	3 m	(#762028) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0
Sum					2676

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept af forhåndsansmeldelse/vvm-screening fra 2006.
- Anmeldelse ensilagesilo 2023
- Anmeldelse møddingsplads 2020
- Anmeldelse mælketank 2020

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

Ansøgt drift:

I alle staldafsnit er der valgt fleksgrupper under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet frit kan skiftes mellem alle typer kvæg, heste, får og geder. Staldsystemet fastholdes som dybstrøelse.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Ensilage opbevares i ensilagesiloerne og i markstak. I laden opbevares der råvarer der tippes af lastbiler på gulvet samt halm. Ved kostalden er der en udendørs kraftfodersilo på 21 m³ hvor der opbevares foder der tildeles i malkestalden.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der

stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Lagre med fast husdyrgødning					
Lagernavn	Grundareal for lager (m ²)	Gødningstype for andel	Areal af andel af gødningstype (m ²)	Areal af andel udgør af samlet grundareal (%)	Ammoniakemission fra andel (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
Møddingsplads	100	Kvæg, heste, får og geder	80	80,0	28,8
Lagre med flydende husdyrgødning					
Lagernavn	Overfladeareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission for lager (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	216	86,5	0,0	86,5	
Gyllebeholder 2	521	208,5	0,0	208,5	

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceanvendelse fremgår herunder.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Da der forventes en mindre udvidelse af antallet af dyr, vil vandforbruget stige lidt, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra vandværk. Markvanding sker fra egne borer.

Ejendommens vandkopper og drikkestrøg efterses løbende, eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og fyringsolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkeanlæg, mælkekøling, markvanding, belysning og rundskyldning af gylle.

Olie

Dieselolie bruges til arbejdet i stalden, foderblanding m.v. og i mindre omfang markarbejde.

Fyringsolie bruges til opvarmning af stuehuset.

Dieselolien opbevares i foderladen i en overjordisk tank på 1.200 liter fra 2020. Fyringsolie bruges til opvarmning af stuehuset. Fyringsolie opbevares i en overjordisk tank på 1.200 liter fra 2003. Olietankene er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares i teknikrummet ved malkestalden efter leverandørens anvisninger.

Eventuelle kemikalieaffald afleveres på kommunal genbrugsplads eller anden godkendt modtager af farligt affald.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen da sprøjtning foretages af maskinstation.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab i stalden.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskrifter dyrlægen den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer, ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte produktion. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.

---

³ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner.

Husdyrbruget oplyser følgende om håndtering af affald:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativene for Esbjerg Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

På ejendommen er der en affaldscontainer fra Marius Pedersen der bruges til restaffald.

Der er en container på ejendommen kun til blød plast fra overdækning af ensilage. Denne tømmes af privat renovatør.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler. Eventuelt eternit der kan indeholde asbest transporteres af et firma der er godkendt til håndtering af asbest.

Farligt og klinisk risikoaffald

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser m.v. afleveres på kommunal genbrugsplads.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olieaffald på ejendommen fordi olieskift sker ved maskinforretningen.

Der er ikke pesticidaffald på ejendommen fordi sprøjtning foretages af maskinstation.

Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres på kommunal genbrugsplads eller anden godkendt modtager af farligt affald.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Sanitært spildevand fra stuehuset ledes til en trikstank hvorfra det ledes til grøften nordøst for ejendommen.

Vand fra ensilagesiloerne ved foderladen (B) ledes til en opsamlingsbeholder syd for siloen hvorfra det kan pumpes via en slange på jorden til en flytbar sprinkler på marken syd for gyllebeholder 1. Hvis der er perioder hvor der ikke kan udsprinkles vand kan vandet fra siloen pumpes i gyllebeholder 1.

Vand fra ensilagesiloerne (C) og ensilagepladsen, der endnu ikke er bygget, ledes til en eksisterende opsamlingsbeholder. Vandet pumpes fra opsamlingsbeholderen til udsprinkling på marken vest for ensilagepladsen. Hvis der er perioder hvor vandet ikke må udsprinkles, kan det pumpes i gyllebeholder 2.

Møddingspladsen bruges til vaskeplads, vand fra møddingspladsen pumpes i gyllebeholder 2.

Tagvandet fra de fleste bygninger ledes til nedsivning i faskine på marken øst for kostalden. Tagvandet fra de øvrige bygninger leds ud på jorden hvor det nedsiver. Ansøgning om nedsivnings- eller udledningstilladelse for tagvandet fra den nye kalvestald sker i forbindelse med ansøgning om byggetilladelsen.

Gylle afhentes til biogas fra gyllekanalerne på vestsiden af kostalden, det er også muligt at pumpe gyllen fra kostalden til gyllebeholder 2.

I den gamle stald bliver der lavet pumpesump under dybstrøelsen.

Det er endnu ikke afgjort om der laves pumpesump eller afløb i den ny kalvestald. Hvis der laves afløb, vil det ledes til en pumpebrønd, hvorfra væsken pumpes til gyllebeholderen. Afløbsforholdene for kalvestalden vil blive beskrevet i forbindelse med ansøgningen om byggetilladelse.

Afløbsforhold kan ses på nedenstående figur.

Kort 4: Afløbsplan

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand/restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægтет gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den væg-tede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Tangevej 15	0	FMK	91,1	91,1	226,5	Ja
Tangevej 6	0	FMK	91,1	91,1	240,8	Ja
Fællesmarksvej 1	0	NY	204,4	204,4	2233,9	Ja
Byzone Jernved	0	NY	303,9	288,7	2732	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Tangevej 15. Nærmeste samlede bebyggelse er Fællesmarkvej 1 (Stenderup), mens nærmeste byzone er Jernved. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

Gylle afhentes til biogas ved vestsiden af kostalden.

Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen til det afhentes til biogas. Det er også mulighed for at opbevare dybstrøelse i markstak, når det har ligget langt tid nok i stalden eller på møddingspladsen til at være kompostlignende.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Støj og rystelser

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

Husdyrbruget oplyser følgende om støj:

Der kan fra ejendommen komme støj fra fuldfodervogn, malkeanlæg samt i forbindelse med den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen. Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog vil der være kørsel med traktorer udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved f.eks. gyllekørsel.

Vakuumpumpen til malkestalden er støjsvag og placeret indendørs. Køleanlægget til mælketanken er placeret på østsiden af kostalden hvor der er langt til naboer.

Læsning af foder i fuldfodervognen sker midt på dagen, blandingen af foderet sker om morgenen, blanding af foder sker ved nordgavlen af kostalden. Levering af indkøbt foder sker normalt i dagtimerne, indblæsning af foder i kraftfodersiloen sker afskærmet fra naboer af ejendommens bygninger. Der forventes ingen ændring i støjbelastning. Afstanden til nabobeboelse er forholdsvis lang så der forventes ikke støjgener ved naboer.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Transport

Til ejendommen er der to indkørsler fra Tangevej. Det er primært den østligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den vestlige indkørsel er til stuehuset. Der ændres ikke på tilkørselsforholdene til ejendommen.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Levende husdyr	36	36
Afhentning af mælk	182	182
Indkøbt foder	18	20
Grovfoder	300	330
Halmkørsel	15	20
Brændstof	12	12
Udbringning af husdyrgødning, flydende	250	250
Afhentning af gylle og dybstrøelse, biogas	230	255
Døde dyr	12	12
Affald	28	28
Øvrige	25	25
Samlet antal transporter	1108	1170

Tabel 6: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 1108 til ca. 1170 dvs. en stigning på 62 transporter (6 %). Stigningen skyldes primært en større husdyrgødningsproduktion og et større foderbehov.

Transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning ved kalvene, samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang. De til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker med en aftale med et skadedyrsbekæmpelses firma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

Der er udendørs lys ved gavlene af kostalden og nordgavlen af foderladen, det er kun tændt når det er nødvendigt for arbejdet. Ved gårdspladsen er der udendørs orienteringslys af privat karakter.

Der er lys i staldene når det er nødvendigt for arbejdet eller i forhold til dyrevelfærd. I kostalden er der om natten begrænset lys så køerne kan orientere sig.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøgers redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Ansøgers redegørelse for minimering af risiko for uheld

Dieseltanken står indendørs i maskinhuset, hvor den står på betongulv uden afløb. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden. Tanken med fyringsolie står også indendørs på betongulv uden afløb

Der er ingen sprøjtemidler på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Ansøgers redegørelse for minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis gyllebeholderne skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen er der risiko for at gyllen løber i Hallund Bæk syd for ejendommen der fører ud i Stenderup Bæk. Hallund Bæk kan spærres ved inden udløbet i Stenderup Bæk med jord. På ejendommen er der en gummiged kan benyttes til inddæmning af gylle og hvis det er nødvendigt at spærre Hallund Bæk inden udløbet i Stenderup Bæk.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste

intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Byggeriet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt da udvidelsen med mere produktionsareal med dybstrøelse er laves for at sikre at der er plads til opstaldning af ejendommens kalve samt tilstrækkeligt produktionsareal med dybstrøelse til at opnå bedre dyrevelfærd til køer. Udvidelserne sker i forbindelse med det eksisterende anlæg og har ikke industrilignede karakter det er derfor erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets drift.

Området er i kommuneplan 2022 – 2034 udpeget som større uforstyrret landskab, hvor landskabet skal søges friholdt for større bygninger og anlæg. Større bygninger og anlæg, der ikke kan placeres andre steder skal søges placeret og udformet, så de i mindst mulig grad skæmmer landskabet.

Der vurderes ikke at være andre bindinger i kommuneplanen, som har betydningen for udformning eller placering af det ansøgte.

Der opføres en mindre staldbygning til kalve på 480 m² og der tilføjes et mindre areal med ensilageplads. Alle øvrige ændringer sker inde i eksisterende bygninger.

Kalvestalden opføres i forbindelse med den eksisterende stald og den bliver betydeligt mindre end den eksisterende stald. Kalvestalden bygges i afdæmpede farver i samme stil som den eksisterende stald.

Kalvestalden sløres godt af de eksisterende bygninger mod nord og vest. I øvrige retningen vil den overvejende været sløret af eksisterende læhegn. I de få mindre indkig vil kalvestalden ses mod eksisterende bygninger. Samlet set vurderes det at kalvestalden kun vanskeligt vil kunne ses og at den ikke vil udgøre en merpåvirkning af landskabet.

Der stilles ingen vilkår, da det ansøgte vurderes ikke at medføre nogen merpåvirkning af landskabet.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke omkringliggende naturområder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2637,6	323,7	2961,3
Nudrift	1898,0	323,7	2221,7
8 års-drift	1898,0	294,9	2192,9

Tabel 7: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.192,9 kg NH₃-N/år til 2.961,3 NH₃-N/år.

Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 5: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 8 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Eng	0,1	0,3	Ej kategori	Ej relevant	-
2	Eng	0,1	0,4	Ej kategori	Ej relevant	-
3	Mose	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
4	Sø	0,0	0,0	Ej kategori	Ej relevant	-
5	Sø	0,0	0,2	Ej kategori	Ej relevant	-
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen kendte populationer omkring anlægget.		

Internationale naturbeskyttelsesområder			
Navn/nr på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
Habitat område 80 - Kongeåen	0,0	0,0	

Tabel 8. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur overholdt. Som det fremgår af tabellen herover, er der ingen kategori 1 eller 2 natur omkring anlægget. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur er derfor overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til konkrete populationer af bilag IV arter. Med hensyn til padder er belastningen af de omliggende søer så lille at de ikke vil ændre tilstand og derved forringes som yngle- eller rastested for bilag IV arter.

Det ansøgte byggeri placeres desuden sådan i landskabet, at det ikke vurderes at kunne udgøre en barriere mellem vandhuller, for eventuelle vandrende bilag IV-padder i området.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

Det ansøgte byggeri placeres desuden sådan, at oplagte ledelinjer for flagermus ikke vil blive påvirket.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 2.961 kg NH₃-N. Dette niveau for ammoniakemission er 7 kg større end det beregnede BAT-krav på 2955 kg NH₃-N.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Dybstrøelse

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at afvigelsen fra BAT-niveauet på 7 kg N/år kan accepteres. Ansøger har redegjort for hvorfor BAT-niveauet kan fraviges, på baggrund af proportionalitet, jævnfør nedenstående:

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Det vejledende BAT-emissionskrav er ikke overholdt med 7 kg NH₃-N/år. Det vejledende BAT-emissionskrav er ikke overholdt fordi der i ansøgt drift er medtaget en udvidelse af produktionsarealet på 25 m² i kostalden. Udvidelsen af produktionsarealet er medtaget for at give mulighed for at rykke nakkebommen, samt mulighed for at gøre tværgangene bredere for at overholde fremtidige dyrevældfærdskrav.

Normalt regner man med at det kun er BAT et indfører teknologier der koster mindre end 100 kr. pr. kg NH₃-N/år. Med en overskridelse af de vejledende BAT-emissionskrav på kun 7 kg er der kun 700 kr. pr. år til at indføre teknologi der er BAT.

Det er ikke muligt at indføre nogen ammoniakreducerende teknologi for kun 700 kr. pr. år i den eksisterende stald, derfor er den planlagte udvidelse af produktionsarealet BAT.

Øvrige nye produktionsarealer er indrettet med dybstrøelse hvilket overholder kravene til BAT.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk